

RAPPORT – från konferens i Litauen, anordnad av Ecumenical Forum of European Christian Women 28 juli – 2 augusti 2009

Neighbours around the Baltic Sea, fritt översatt ”kvinnliga grannar omkring Östersjön”, sammanstrålade till möte på en kursgård mitt i skogen utanför Nemencine, en liten stad nordost om Vilnius i Litauen, 28 juli till 2 augusti, 2009. Temat för mötet var: *Your Faith has helped you?! -Our Religion – liberating or oppressive?* Arrangörer av mötet var *Ecumenical Forum of European Women*, av vilka ”grannarna runt Östersjön” är en avknoppning, sedan några år tillbaka - av praktiska skäl och för att ge möjlighet till nära möten mellan samtliga deltagare.

Till årets konferens kom 23 kvinnor i åldrarna 30- 70 år. Vi var från Estland (2), Lettland (4), Litauen - som var de lokala arrangörerna (4), Polen (3), Ryssland-Kaliningrad (2), Tyskland (7) och - som enda representant från ”andra sidan Östersjön” - jag från Sverige. Flera av kvinnorna i arrangörgruppen och kvinnorna från Tyskland kände varandra väl sedan tidigare konferenser, som har hållits med två års mellanrum under snart ett decennium - på olika platser i Europa. Bland kvinnorna från de baltiska länderna och från Polen fanns de som var födda på 1970-talet dvs. som mina barn. Jag tror att vi alla gladdes och stimulerades av tendensen till generationsskifte inom nätverket.

I programmet fick alla länder plats att medverka på något sätt. Sverige hade fått förmånen att ansvara för den första dagens morgonsamling. Av kvällens inledande presentationer och den goda stämningen i gruppen förstod jag, att det fanns frihet att utforma morgonsamlingen helt efter eget huvud. Jag hade förberett mig något under SEK- styrelsens resa till Iona, så jag berättade om några erfarenheter därifrån och inbjöd gruppen att delta i Iona-inspirerade rörelseövningar och sång. Det visade sig att det hörde till nätverkets återkommande aktiviteter att röra sig och sjunga tillsammans, så det gjorde vi. Det visade sig också att det fanns flera kopplingar mellan Iona och forumnätverket, till exempel genom Kathy Galloway, som var en av de första som inbjöds som föreläsare till en forumkonferens. Senare under veckan fick vi delta i morgonsamlingar som kvinnorna från Tyskland, Estland, Ryssland och Polen ansvarade för. Vi fick vara med på både en morgonsamling med katolsk inriktning, en som visade hur vår vän från Kaliningrad genomförde sin rysk-ortodoxa morgonbön i hemmet och en morgonsamling med brödbrytelse av estländskt mörkt hembakat bröd samt personliga välsignelser.

Kristina Ivanauskiene, en av konferensarrangörerna från Litauen hade förberett tankar om konferenstemat utifrån en Exodus text och uråldriga berättelser, sägner, som fått inflytande inom det tänkande som kallas ”folklore” i Baltiska länderna - om fyra kvinnliga gudar med makt och inflytande. Hon relaterade det till Bibelns skapelseberättelse och Luthers synsätt, som har präglat kvinnosynen inom kristna kyrkan. En avslutande fråga som Kristina, något överraskande för mig, ställde till oss från andra länder var om vi upplevde ”folklore” – intresset som motsättning till kristendomen? Svaren från de flesta av gruppdeltagarna var att intresset för ”folklore”/folketro och sägner i landet inte stod i motsättning till eller konkurrerade med den kristna trosuppfattningen.

Konferensspråket var engelska med översättning till ryska och utifrån behov till tyska. Den andra konferensdagen, som var tyska gruppens dag, blev konferensspråket emellertid tyska med översättning till ryska. De flesta konferensdeltagarna behärskade nämligen ryska, medan flera hade problem med engelskan. Ute Kiersch föreläste och engagerade oss i övningar som handlade om ”*Religion and Spirituality*”. Hennes inspirationskälla var texter av Dorothee

Sölle och egna erfarenheter från många års arbete med vård i livets slutskede. Senare under veckan visade och kommenterade – ur kvinnoperspektiv - professor Solveiga Daugirdaite, Vilnius Universitet, fotografier från ett flertal besök som Simone de Beauvoir hade gjort i Litauen tillsammans med Jean-Paul Sartre. Intressant var det att lyssna till de lettiska unga kvinnorna, varav den ena var ordförande i Estlands lutherska kvinnoorganisation och två var pastorer/präster, när de delade med sig av sina mycket varierande erfarenheter av att tjäna i kyrkan i sitt eget land. Intressant var det också att träffa och lyssna till läkaren och ordföranden för paraplyorganisationen för kvinnor i Litauen, Ramune Trakymiene, som har fungerat som rådgivare i kvinnofrågor för den första självständiga regeringen i Litauen. Hon föreläste om lettiska kvinnors situation i relation till andra kvinnors inom Europeiska unionen och delade med sig av sina egna erfarenheter genom livet - genom de politiska förändringsprocesserna. Varje dag engagerades vi i grupparbeten exempelvis om fundamentalism, men vi hann också med mera lättsamma gemenskapsformer såsom en utflyktseftermiddag, befriande dans, promenader med bad på lunchrasten i en liten insjö några kilometer bort och en gemensam spa - kväll. Dessutom åt vi många goda och trivsamma måltider tillsammans. Levnadsberättelserna ur kvinnoperspektiv, både dem med nutidsfokus och de som innehöll erfarenheter från de politiska förändringarna över tid, var det som jag upplevde som mest intressant. Nästa konferens planeras till år 2011. Förhoppningsvis finns då flera deltagare med från exempelvis Danmark, Sverige och Finland dvs. från våra respektive sidor av Östersjön. Att vara med var både roligt, intressant och engagerande. Jag är tacksam för att jag fick delta.

Karin Nordin